Scéim Teanga 2015-2018
Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

Ábhar

Caibidil 1
Intreoir agus Cúlra

- Intreoir agus Cúlra
- Modheolaíocht agus Taighde in úsáid
- Dáta Tosach Feidhme na Scéime
- Forléargas ar Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath
- Custaiméirí agus Cliaint

Caibidil 2
Achoimre ar na Seirbhísí a sholáthraíonn Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

- Intreoir
- Ainmneacha na Ranna – réimsí freagracht / seirbhísí

Caibidil 3
Seirbhísí / Gníomhaíochtaí Ginearálta atá á sholáthair ag an gComhairle

- Polasaí Ginearálta
- Modhanna Cumarsáide leis an bPobal
    - Cumarsáid Scríofa
    - An Suíomh Gréasáin
    - Na Meáin
    - Cumarsáid Bhéil

Caibidil 4
Seirbhísí a Fheabhsú a Thuilleadh

- Intreoir
    - Liosta oifigiúil Shráidainmneacha Bhaile Átha Cliath
    - Bileog eolais - frásaí coitianta
    - Comhfhreagras ríomhphoist
    - Feabhsú an tsuímh gréasáin
    - Feabhsú na gcóras idirghníomhach
    - Tairiscint réamhghníomhach seirbhísí Gaeilge
    - Oibleagáidí maidir le seirbhísí Gaeilge a chur chun cinn / aird a tharraingt orthu
    - Earcaíocht agus soghluaisteacht / próiseas socrúcháin
- Oiliúint & Forbairt

Caibidil 5
Monatóireacht, Athbhreithniú agus Foilsiú na Scéime

- Monatóireacht & Athbhreithniú
- Scéim Chomhaontaithe a Fhoilsiú

Struchtúr Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

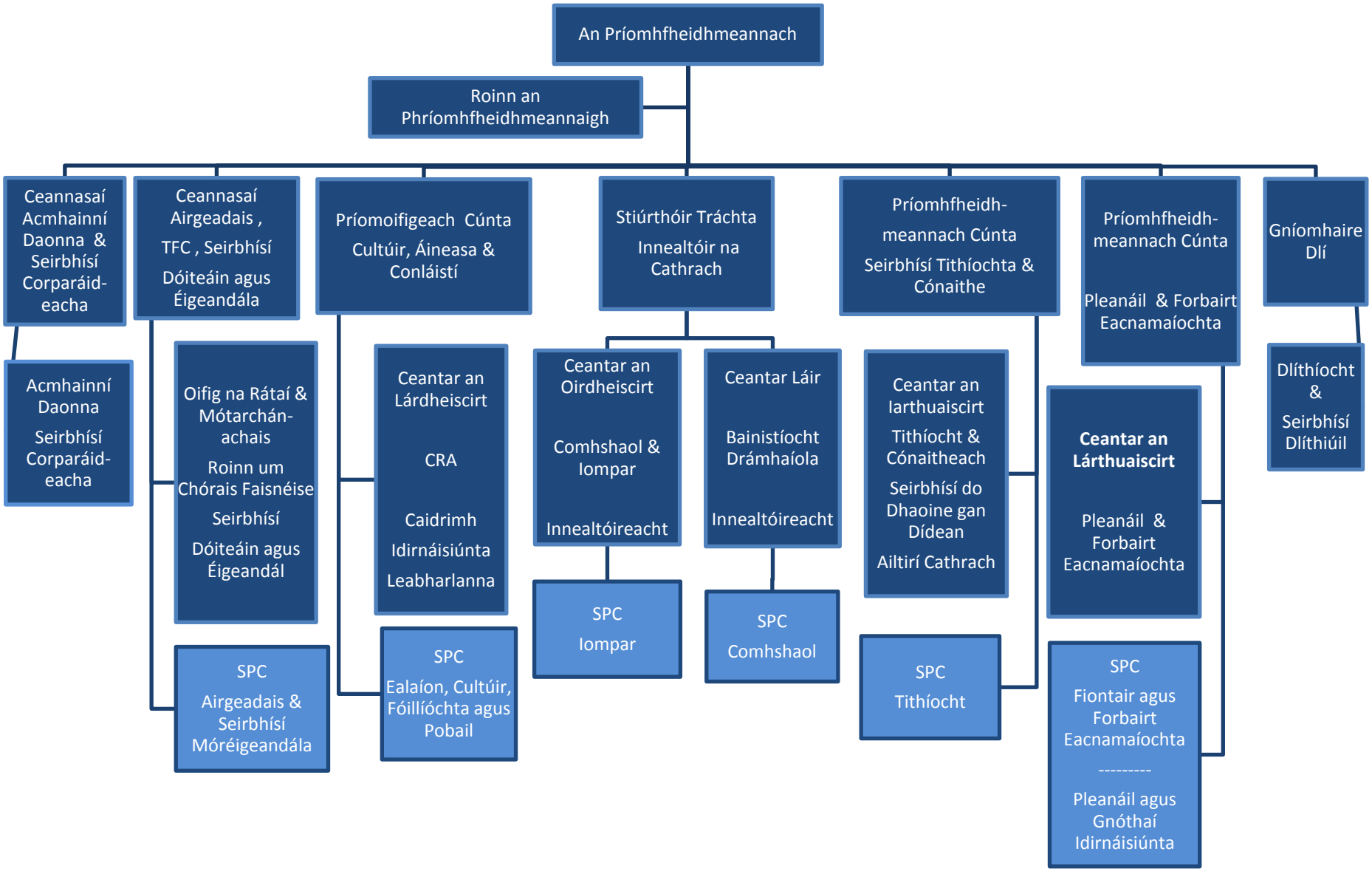

Caibidil 1
Intreoir agus Cúlra

1.1 Intreoir agus Cúlra

Is í seo an dara scéim de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a ullmhaíodh faoi Alt 15 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Tá foráil ann maidir le comhlacht poiblí scéim reachtúil a ullmhú ina sonrófar na seirbhísí a bheartóidh sé a sholáthar:

- trí mheán na Gaeilge,
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla araon.

Tá na bearta leagtha amach sa scéim seo a chuirfear i gcrích maidir le cén seirbhísí a sholáthrófar trí mheán na Gaeilge laistigh de chlár ama pleanáilte.

1.2 Modheolaíocht agus Taighde in Úsáid

Maidir leis an Scéim seo a ullmhú:

i. D'iarr Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath aighneachtaí ar an bpobal i leith dréachtscéim a ullmhú
ii. Thug sí faoi athbhreithniú inmheánach ar chéad Scéim na Comhairle
iii. Chuaigh sí i gcomhairle le Bainisteoirí Feidhmiúcháin agus le hIonadaithe Oiliúna Acmhainní Daonna Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath
iv. Chuaigh sí i gcomhairle le Grúpa Beartais agus Coistí Beartais Straitéisigh Ealaíon, Cultúir, Fóillíochta & Gnóthaí Óige.

Fuair Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath aighneacht amháin ón bpobal le linn an beart comhairliúcháin a bheith ar siúl.

Is iad an tAonad Forbartha Gaeilge agus Bainisteoirí Sinsearacha sa Roinn Seirbhísí Corparáideacha a dhréachtaigh an Scéim seo. Tógann an scéim seo ar scéim dheiridh Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath darbh ainm 'Scéim 2006-2009'. Faoi fhorálacha an Achta, fanann an chéad scéim i bhfeidhm go dtí go ndaingníonn an tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta an scéim úr faoi Alt 11, Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

Is iad bainisteoirí sinsearacha de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a bheidh freagrach as an scéim a chur i bhfeidhm, monatóireacht a dhéanamh uirthi agus í a athbhreithniú. Tógann an scéim ar an scéim a bhí ag Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath roimhe seo dar teideal "Scéim 2006-2009". Faoi fhorálacha an Achta, tá an chéad scéim i bhfeidhm go dtí go gceadaíonn an tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta an scéim nua faoi Alt 11, Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Is iad bainisteoirí sinsearacha de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a bheidh freagrach as an scéim a chur i bhfeidhm, monatóireacht a dhéanamh uirthi agus í a athbhreithniú. Beidh bainisteoirí líne agus an lucht bainistíochta áitiúil i ranna éagsúla na Comhairle Cathrach freagrach as comhlíonadh na Scéime seo.

1.3 Dáta Tosach Feidhme na Scéime

Cheadaigh an tAire Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta an scéim seo. Beidh tosach feidhme leis an scéim seo le héifeacht ó **02 Samhain 2015** agus beidh sí i bhfeidhm go ceann tréimhse trí bliana ón

dáta seo nó go dtí go gceadóidh an tAire scéim nua de bhun Mhír 15 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla cibé acu is déanaí.

1.4 Forléargas ar Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

Déanann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath gach dícheall a ról ceannaireachta a imirt agus a sainúdarás daonlathach a chomhlíonadh ina bhfuil aird ar leith aici ar na croíphrionsabail atá mar bhonn ag gach breithniú agus cinneadh a dhéanann an Chomhairle maidir le seachadadh a seirbhísí. Is iad na luachanna seo a fhónfaidh mar phrionsabail stiúrtha dúinn :

- Ceannaireacht
- Fáilteachas agus Cuimsitheacht
- Forás
- Meas
- Ionracas
- Freagracht

Ár misean:

Soláthróidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath seirbhísí ardchaighdeáin dá muintir agus dá cuairteoirí agus gníomhóidh sí chun an fhéiniúlacht ar leith atá ag Baile Átha Cliath a chosaint agus a chur chun cinn ar bhealach a thabharfaidh aitheantas don am atá caite agus a chinnteoidh go dtiocfaimid slán san am atá romhainn.

Is ilchineálach na seirbhísí a sholáthraíonn Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath atá le rangú faoi theidil éagsúla ach is fearr achoimre a dhéanamh orthu de réir theidil na seacht gCoiste um Beartais Straitéiseacha seo:

- Na hEalaíon, Cultúir, Fóillíochta agus Pobail
- Fiontair agus Forbairt Eacnamaíochta
- Comhshaol
- Airgeadais & Seirbhísí Móréigeandála
- Tithíocht
- Pleanáil agus Gnóthaí Idirnáisiúnta
- Iompar

Táthar tar éis Plean Corparáideach Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath 2015-2019 a ullmhú i gcomhlíonadh an Achta Rialtais Áitiúil, 2001 agus an Achta um Athchóiriú Rialtais Áitiúil, 2014. Cuireadh an Plean Corparáideach i dtoll a chéile i gcomhar le muintir Bhaile Átha Cliath agus is do mhuintir Bhaile Átha Cliath é.

1.5 Custaiméirí agus Cliaint

Is í Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath an tÚdarás Áitiúil is mó in Éirinn. Tá achar 11,761 heicteár fúithi agus is 527,612 duine an líon daoine a chónaíonn inti (Daonáireamh 2011).

Tá sí ar cheann de na ceithre údarás áitiúla atá i Réigiún Bhaile Átha Cliath arb 1.273 milliún duine a dhaonra iomlán agus arb ionann sin agus 28% de dhaonra na tíre. Is í príomhchathair riaracháin agus polaitíochta na hÉireann í agus is inti atá rialtas na tíre agus uachtarán an stáit Ionnaithe. 63 chomhalta thofa atá ar an gComhairle seo ar thosaigh a téarma oifige i Meitheamh 2013. Soláthraíonn an 5,800 ball foirne atá ag an gComhairle Cathrach réimse leathan agus éagsúil seirbhísí do mhuintir Chathair Bhaile Átha Cliath, do ghnóthais agus do na daoine a thagann ar cuairt ar an gcathair.

Tugtar faoi ghníomhaíochtaí i réimse oibreacha an bhonneagair fhisicigh amhail tithíocht agus bonneagar bóithre a sholáthar agus a chothabháil agus freisin sna réimsí a bhaineann leis na healaíona, spórt, áineas, imeachtaí, fóillíocht, turasóireacht agus seirbhísí sóisialta lena n-áirítear leabharlanna, saoráidí spóirt, páirceanna, forbairt pobail agus seirbhísí leasa tithíochta. Soláthraíonn an Chomhairle Cathrach seirbhísí dóiteáin, práinnfhreagartha agus sábháilteachta don réigiún trí bhíthin Bhriogáid Dóiteáin Bhaile Átha Cliath agus tá ról rialaithe agus forfheidhmithe aici atá tábhachtach i ndáil le cúrsaí pleanála, rialaithe tógála agus comhshaoil. An bhliain seo caite, chuir an tAcht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil, 2014 athruithe eile ar an ról a bheidh ag na húdaráis áitiúla lena n-áirítear Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath in earnáil na forbartha geilleagraí.

Caibidil 2
Achoimre ar na Seirbhísí a sholáthraíonn Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

2.1 Intreoir

Tá achoimre sa Chaibidil seo ar na
gníomhaíochtaí agus ar an tseirbhís is mó a chuireann na rannóga agus na haonaid éagsúla de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath ar fáil.

2.2 Ainmneacha na Ranna – réimí freagrachta / seirbhísí

Roinn an Phríomhfheidhmeannaigh
Tá freagracht fhoriomlán ar an bPríomhfheidhmeannach as gach feidhm de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear cinntí na Comhairle Cathrach a chur i bhfeidhm.

Oifig an Phríomhfheidhmeannaigh
Oifig Chlárú na dToghthóirí
An tArdmhéara agus Teach an Ardmhéara

Roinn Seirbhísí Corparáideacha
Cuireann an Roinn Seirbhísí Corparáideacha réimse seirbhísí ar fáil, lena n-áirítear iad seo a leanas:

An tAonad Forbartha Gaeilge
Tá an t-aonad seo freagrach as an Ghaeilge a chur chun cinn agus a fhorbairt i gComhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath
Seirbhísí Custaiméirí
Cuimsíonn an tIonad Seirbhísí Custaiméirí Ionad Glaonna agus Ionad Ilfhreastail.
Bainistíocht Áiseanna
An Rannóg um Bainistíocht Faisnéise
Caidreamh leis na Meáin & Cumarsáid Chorparáideach
Na Meáin Shóisialta agus Bainistíocht Caidrimh Custaiméara
Bainistíocht ar Ionad na Cé Adhmaid

An Roinn Cultúir, Áineasa, Conláistí agus Pobail
Cuireann an roinn seo réimse leathan seirbhísí comhshaoil, cultúrtha, áineasa agus pobail ar fáil.

Seirbhísí Páirceanna agus Tírdhreacha
An Rannóg Spóirt / Seirbhísí Spóirt agus Fóillíochta
An Oifig Ealaíon
Caidreamh Idirnáisiúnta
An Hugh Lane, Dánlann Chathair Bhaile Átha Cliath
An tAonad Imeachtaí & Turasóireachta
An Rannóg Ceadúnúcháin
Halla na Cathrach
An Rannóg um Rialú Madraí & Capall, Corrthrádáil
Forbairt Pobail lena n-áirítear oiliúint agus rannpháirtíocht na gcónaitheoirí
An tAonad Seirbhísí do Pháistí
An Oifig Pobail agus Forbairt Sóisialta
Béilí Scoile agus Béilí Cócaráilte
An tAonad um Chuimsiú Sóisialta & Cathair Aoisbhá
An Oifig d'Imeascadh
Dublin.ie

Líonra Rannpháirtíochta an Phobail
Coistí Forbartha Áitiúla Pobail
Ceathrú Chultúrtha Chearnóg Parnell
Taisce Chultúrtha Bharra an Teampaill

Leabharlann agus Cartlann Chathair Bhaile Átha Cliath

Seirbhísí Taighde
Bailiúcháin Bhaile Átha Cliath & na hÉireann
Cartlanna Chathair Bhaile Átha Cliath
An Lárionad um Fhaisnéis Gnó
An tSeirbhís Leabharlainne do Pháistí & Scoileanna
An Músaem Cathartha
Scéimeanna Béilí Scoile agus Béilí Cócaráilte
An Leabharlann Taistil
An Leabharlann Ceoil
An tIonad Foghlama Oscailte
IMPAC Idirnáisiúnta: Duais Liteartha Bhaile Átha Cliath

An Roinn Airgeadais

Pléann an Roinn Airgeadais le maoiniú gearrthéarmach agus fadtéarmach oibríochtaí na Comhairle Cathrach, idir ioncam agus chaipiteal.

Rúnaíocht Airgeadais
An tAonad Cuntasaíochta Airgeadais
Tuarascálacha Bliantúla
Táillí Bainistíochta Láir
Riarachán Airgeadais
Mórleabhar Ginearálta
Aonad Tacaíochta Láir Oracle
Cistíocht
An tAonad Cuntasaíochta Bainistíochta
An tAonad Iniúchta Inmheánaigh
An tAonad Soláthair & Bainistíochta Stóras
Párolla
Pá
Tuarastail
Pinsin
An Oifig Rátaí
Mótarcháin
Oifigí Mótarchánach:
Siúlán Blackhall, Sráid na Banríona, Baile Átha Cliath 7
An tIonad Cathartha, An tSráid Mhór, Baile Munna, Baile Átha Cliath 9
An Chúirt Chróinéara & Marbhlann na Cathrach

Seirbhísí Tithíochta Agus Cónaithe

Is í Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath an t-údarás tithíochta is mó sa tír.
Tá an Roinn seo freagrach as bainistiú agus as cothabháil thart ar 27,000 teagmhas ar cíos mar aon le stoc nua breise a aimsiú gach bliain. Is iad príomhghníomhaíochtaí na Seirbhísí Tithíochta agus Cónaithe:

Rannán Ailtire na Cathrach

Rannóg na bhFoirgneamh Contúirteach
Feidhmeannacht um Dhaoine gan Dídean Réigiún Bhaile Átha Cliath
An tAonad Sláinte Chomhshaoil
An Rannóg Deontais Tí
Rannóg na Seirbhísí do Dhaoine gan Dídean
Leithdháiltí agus Aistrithe Tithíochta
Forbairt Tithíochta & Athghiniúint
Aonad Teicneolaíocht Faisnéise na Tithíochta
Cothabháil Tithíochta agus Bainistíocht Eastáit
An Rannóg Seirbhísí um Bainistíocht Tithíochta
An Rannóg Leas Tithíochta
Riaráistí agus Cuntais Iasachta, Comhúinéireacht, Iasachtaí Blianachta
An Rannóg Iasachtaí, Díolachán agus Toilithe
Cuntais Morgáiste
An tAonad Tacaíochta Morgáiste
An tAonad Cíosa Phríobháidigh
Rannán na Suirbhéirí Cainníochta
Measúnaithe Cíosa agus Cuntais
An Scéim Cóiríochta ar Cíos (SCC)
An Rannóg Cíosanna agus Ceannaigh ag Tionóntaí
An tAonad um Innealtóireacht Foirgníochta
An tAonad Cóiríochta don Lucht Siúil
Comharthithíocht agus Tithíocht Dheonach agus Léasú Fadtéarmach

An Roinn Acmhainní Daonna

Is iad príomhghníomhaíochtaí na Roinne Acmhainní Daonna:

Sláinte & Sábháilteacht Chorparáideach
Caidreamh Fostaithe
Cothromas agus Éagsúlacht
An tAonad Feidhmíochta agus Forbartha
An tAonad Acmhainne
Seirbhísí Tacaíochta Foirne
An tAonad Aoisliúntais / Pinsean
Comhpháirtíocht san Ionad Oibre

An Roinn Um Chórais Faisnéise

Soláthraíonn an roinn seo Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide do Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, agus cuireann sí na seirbhísí seo a leanas ar fáil:

Bainistíocht Feidhmchlár
An tAonad Éirim Ghnó
Ríomhaireacht Úsáideoir Deiridh
Straitéis agus Bainistíocht Cláir
Bainistíocht Seirbhíse
Seirbhísí Teicniúla agus Tacaíocht Seirbhíse

An Roinn Dlí

Tá sé de dhualgas ar an nGníomhaire Dlí comhairle a chur ar an bPríomhfheidhmeannach maidir le dualgais agus le cumhachtaí reachtúla na Comhairle Cathrach. Caithfidh an Gníomhaire Dlí a bheith ar an eolas faoin reachtaíocht nua ar fad agus tuairisciú don Phríomhfheidhmeannach faoin gcaoi a dtéann sí i bhfeidhm ar chumhachtaí agus ar dhualgais reatha na Comhairle Cathrach.

Ceannach agus Diúscairt Maoine
Léasú agus Tionóntachtaí
An Rannóg Dlíthíochta
An Lárionad Éileamh

An Roinn Pleanála, Maoine, Fiontraíochta & Forbairt Eacnamaíochta

Tá an roinn seo freagrach as forbairt ordúil na cathrach inar féidir le daoine cónaí, oibriú agus pobail a chruthú. Is iad príomhghníomhaíochtaí na roinne:

Rialú Tógála
Oifig Luachálaí na Cathrach
Seandálaíocht, Caomhantas & Oidhreacht
Láithreáin Tréigthe
Riarachán Forbartha / Coiste Beartais Straitéisigh
Ranníocaíochtaí Forbartha
Bainistíocht Forbartha
An tAonad Forbartha Eacnamaíochta
Margadh Torthaí agus Glasraí
An Oifig Fiontair Áitiúil agus Forbairt Eacnamaíochta
Riarachán Pleanála
Forfheidhmiú Pleanála
Aonad Teicneolaíocht Faisnéise na Pleanála
An Rannóg Fáil Maoine
An Rannóg Diúscairtí Maoine
Bainistíocht Maoine
Clárú Maoine
Fearann Poiblí
An Rannóg Clárlainne agus Cinntí

An Roinn Comhshaoil Agus Iompair

Tá an Roinn Comhshaoil agus Iompair freagrach as soláthar réimse leathan seirbhísí riachtanacha sa Chathair. Forbraíonn, cothaíonn agus bainistíonn sí gréasán bóithre na Cathrach ar mhaithe le coisithe, rothaithe, tiománaithe agus feithiclí seirbhísí poiblí agus tráchtála. Oibríonn sí trí na Rannáin/Rannóga seo a leanas:

Dearadh & Tógáil Bóithre
Seirbhísí um Chothabháil Bóithre
Sláinte, Oideachas agus Oiliúint Bóithre
Pleanáil Bóithre & Tráchta
Rialú Oibreacha Bóthair
An Rannóg Bainistíochta Sócmhainne Tráchta
An tIonad Rialaithe Tráchta
Bainistíocht agus Rialú Tráchta
An tAonad um Fhothram Tráchta agus Cáilíocht Aeir
Córais Chliste Iompair
Oifig Idirchaidrimh LUAS Trasna na Cathrach
Polasaí Páirceála agus Forfheidhmiúchán
Seirbhísí Leictreacha agus Soilsithe Phoiblí
Seirbhísí um Bainistíocht Dramhaíola
An Oifig Náisiúnta Seoltaí Trasteorann
Sláinte Chomhshaoil (Fiosrúcháin ar Thruailliú Aeir & Torainn)

Oibríonn an Chomhairle na feidhmeanna seo a leanas ar bhonn gníomhaireachta d'Uisce Éireann

Seirbhísí Uisce, Bainistíocht Sócmhainne agus Seachadadh Caipitil (& Tionscadail Uisce a Bhainistiú le haghaidh Uisce Éireann)
An tSaotharlann Lárnach
An Rannán Draenála

Bainistíocht Ceantar

Tá Cathair Bhaile Átha Cliath roinnte ina cúig cheantar riaracháin atá freagrach as comhordú agus as seachadadh seirbhísí sa phobal. Tá cuntar / deasc fáilte phoiblí ag na hoifigí seo a leanas chun teagmháil dhíreach a dhéanamh leis an bpobal:

An Lárcheantar

- **Oifig an Lárcheantair,**
  51-53 Sráid Sheáin Mhic Dhiarmada Íochtarach, Baile Átha Cliath 1
- **Oifig Ceantar na Cabraí**
  97 Bóthar Nua na Cabraí, Baile Átha Cliath 7

Ceantar An Lárthuaiscirt

- **Oifig Cheantar Bhun Raite / Oifig Cheantar na Cúlóige,**
  Ionad Cathartha an Taoibh Thuaidh, Bóthair Bhun Raite, An Chúlóg, Baile Átha Cliath 17
  Oifig Cheantar Dharndál, Bell Building, Darndál / Ionad Shráidbhaile Belcamp, Baile Átha Cliath 17

Ceantar An Iarthuaiscirt

- Oifig Cheantar Bhaile Formaid**,**
  Ionad Cathartha Bhaile Munna, An tSráid Mhór, Baile Munna, Baile Átha Cliath 9
- Oifig Cheantar Fhionnghlaise**,**
  Ionad Cathartha Fhionnghlaise, Bóthar Uí Mhaoilíosa, Fionnghlas, Baile Átha Cliath 11

Ceantar An Lárdheiscirt

- **Oifig Cheantar an Lárdheiscirt,**
  Urlár 1, Teach Eblana, Lána Mhuire Mhaith, Baile Átha Cliath 8
- Oifig Cheantar Bhaile Formaid**,**
  Ionad Cathartha Bhaile Formaid, Baile Átha Cliath 10
- Oifig Cheantar Chromghlinne**,**
  13 Sráidbhaile Chromghlinne, Cromghlinnne, Baile Átha Cliath 12

Ceantar An Oirdheiscirt

- Oifig Cheantar an Oirdheiscirt**,**
  Bloc 2, Urlár 4, Oifigí na Cathrach, An Ché Adhmaid, Baile Átha Cliath 8

Caibidil 3
Seirbhísí / Gníomhaíochtaí Ginearálta atá á sholáthair ag an gComhairle

3.1 Polasaí Ginearálta

Tá an dara Scéim Teanga seo bunaithe ar na tiomantais ar fad sa chéad Scéim a bheith curtha i bhfeidhm. Is é cuspóir an dara Scéim leanúint le seachadadh na dtiomantas sin agus tógáil ar an dul chun cinn a rinneadh sa Chomhairle thar shaolré na Scéime deiridh. Leagtar amach ann tiomantas na Comhairle maidir le seirbhísí atá ar fáil i nGaeilge faoi láthair agus sainaithnítear ann réimsí atá le feabhsú sa todhchaí.

Tógann an Scéim nua seo freisin ar phrionsabail na Scothseirbhíse Custaiméirí agus dá réir leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag cinntiú go bhfreastalaítear ar dhaoine ar mian leo a ngnó a dhéanamh i nGaeilge.

3.2 Modhanna Cumarsáide leis an bPobal

Bíonn Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath i mbun cumarsáide leis an bpobal ar cheithre bhealach dhifriúla:

- **Cumarsáid scríofa**
- **An suíomh idirlín**
- **Na meáin**
- **Cumarsáid bhéil**

3.2.1 Cumarsáid Scríofa

Déantar cumarsáid scríofa mar seo a leanas:

a. Foirmeacha Iarratais
b. Bileoga agus Bróisiúir Eolais Phoiblí
c. Cuirí
d. Foilseacháin
e. Ábhar clóite eile
f. Litreacha / Cora poist
g. Rphoist
h. Na meáin shóisialta

Cuirtear foirmeacha iarratais agus na bileoga eolais a théann leo, bileoga eolais don phobal agus bróisiúir agus cuirí a tháirgeann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath ar fáil go dátheangach trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla i gclúdach amháin i ngach roinn. Leanfar leis an ngnás sin. Cuirtear leaganacha níos mionsonraithe agus níos mó de na míreanna thuasluaite ar fáil i leaganacha Gaeilge agus Béarla ar leith, agus leanfar leis an ngnás sin freisin.

Táirgtear Foilseacháin, Cáipéisí Beartais, Ráitis Straitéise, etc., a chuimsítear in Alt 10 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 i nGaeilge agus i mBéarla de réir Alt 10 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

Táirgtear litreacha agus cora poist a chuimsítear in Alt 9(3) d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 i nGaeilge agus i mBéarla de réir Alt 9(3) d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

Cinnteoidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath go bhfuil aon bhogearraí ríomhaire a cheannófar lánchumasach an Ghaeilge a láimhseáil, is é sin le rá gur féidir le haon bhogearraí den chineál sin déileáil le hainmneacha agus le seoltaí Gaeilge a chuirfear isteach i nGaeilge.

Cuirfear córais láithreacha in oiriúint leis an nGaeilge le linn an scéim seo a bheith i bhfeidhm nuair is féidir sin (sa mhéad is go bhfuil sé ar ár gcumas sin a dhéanamh).

3.2.2 Cumarsáid Ghréasán:

Is féidir teacht ar shuíomh gréasáin oifigiúil Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath ar www.baileathacliath.ie nó ar www.dublincity.ie. Tá eolas cuimsitheach ar an suíomh idirlín faoi na seirbhísí ar fad a sheachadann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear seirbhísí reachtúla (Tithíocht, Bóithre agus Trácht, Uisce agus Draenáil), seirbhísí pobail éagsúla eile, agus eolas atá spéisiúil ó thaobh an phobail agus an chultúir de.

Foilsítear foirmeacha iarratais agus na bileoga eolais a théann leo, bileoga eolais don phobal, bróisiúir, preaseisiúintí agus cáipéisí eile a tháirgeann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath go dátheangach trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla ar an suíomh idirlín. Cuirtear cáipéisí áirithe níos mionsonraithe agus níos mó ar fáil i leaganacha Gaeilge agus Béarla ar leith.

Córais idirghníomhacha ar líne

Íocaíochtaí ar líne
Is féidir leis an bpobal íoc as na seirbhísí seo a leanas ar líne ar chóras slán íocaíochta Idirlín Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a bhíonn ar fáil 24 uair in aghaidh an lae:

Iasachtaí Tithíochta
Fíneálacha Bruscair
Cíos Tithíochta
Ceannach Tionónta

Cuirtear na seirbhísí thuas ar fad ar fáil go dátheangach.

Tá Seirbhísí ar Líne eile ar fáil trí Thairseach Féinfhreastail na Comhairle Cathrach mar seo a leanas:

Cuir isteach air…

Ceadanna HGV	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
Muirear Teaghlaigh	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
Bí i do bhall den Leabharlann	Seirbhís i mBéarla amháin
Mótarcháin ar líne	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
NPPR	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
Iarratais Pleanála	Seirbhís i mBéarla amháin
Iarratas ar Fhoirm Iarratais	Tá gach foirm ar fáil i nGaeilge

Aimsigh é	Seirbhís i mBéarla amháin

Íoc as	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
Tuairiscigh é	Seirbhís i mBéarla amháin

Seirbhísí ar líne eile

Leabharlann ar líne	Seirbhís i mBéarla amháin
Iarratas ar Chuairt Toscaireachta Idirnáisiúnta	Seirbhís i mBéarla amháin
Clárú Vótálaithe	Seirbhís i nGaeilge agus i mBéarla
'Your Dublin Your Voice'	Seirbhís i mBéarla amháin

Córais ríomhaire gréasáin
Cinnteoidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath go bhfuil aon bhogearraí ríomhaire a cheannófar lánchumasach an Ghaeilge a láimhseáil, is é sin le rá gur féidir le haon bhogearraí den chineál sin déileáil le hainmneacha agus le seoltaí Gaeilge a chuirfear isteach i nGaeilge.

Cuirfear córais láithreacha in oiriúint le linn an scéim seo a bheith i bhfeidhm nuair is féidir sin (sa mhéid is go bhfuil sé ar ár gcumas sin a dhéanamh).

3.2.3 Cumarsáid ar na Meán

Pléann an tAonad Caidreamh Meán & Cumarsáide Corparáidí leis na meáin. Tá an oifig seo freagrach as preaseisiúintí a chur ar aghaidh / a eisiúint agus as urlabhraithe a eagrú do Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Eisíonn Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath thart ar 250 preaseisiúint in aghaidh na bliana. Cuirtear 25% de Phreasráitis amach i nGaeilge agus i mBéarla nó go dátheangach in aon fhoilseachán amháin agus scaipfear iad chuig na meáin Ghaeilge agus Bhéarla go comhuaineach le linn an Scéim a bheith i bhfeidhm.

Cuirfidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath urlabhraithe ar fáil le hagallaimh a dhéanamh leis na meáin Ghaeilge nuair is cuí sin.

3.2.4 Cumarsáid Bhéil

Is minic a bhíonn Aonad Seirbhísí Custaiméirí agus Oifigí Mótarchánach Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath mar aon le Leabharlanna Poiblí Chathair Bhaile Átha Cliath ag plé leis an bpobal ar bhonn duine le duine.

cuirfear cleachtas Scothsheirbhíse Caighdeánta Custaiméirí (QCS) i gcrích sna réimsí seo a leanas:

- Beidh fáilteoirí/teileafónaithe in ann ainm an Údaráis Áitiúil a thabhairt i nGaeilge,,
- Beidh 50% den fhoireann fáilte riaracháin/ den fhoireann ionad glaonna eolach ar bheannachtaí simplí Gaeilge
- agus beidh socruithe oiriúnacha i bhfeidhm le go mbeidh siad in ann baill an phobail a chur i dteagmháil gan mhoill leis an oifig nó leis an oifigeach atá freagrach as an tseirbhís Ghaeilge a chur ar fáil de réir mar atá sin féin ar fáil.

Cuirtear cúnamh, tacaíocht agus oiliúint leanúnach ar fáil don fhoireann sna réimsí sin chun a chinntiú gur féidir seirbhísí Gaeilge ó bhéal a chur ar fáil don phobal nuair is gá.

Nuashonraíonn agus bainistíonn an tAonad Forbartha Gaeilge liosta cainteoirí Gaeilge atá sásta dul i mbun gnó leis an bpobal i nGaeilge agus cuirtear an liosta ar fáil don fhoireann ar fad i gComhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

An tIonad Seirbhísí Custaiméirí

Tá **Ionad Teagmhála** ag an Ionad Seirbhísí Custaiméirí do chustaiméirí a théann go dtí na hOifigí Cathartha agus **Ionad Glaonna** chun plé le teagmháil ar an bhfón le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Is é ról an Ionaid Seirbhísí Custaiméirí suíomh amháin a chur ar fáil inar féidir le custaiméirí dul i mbun gnó leis an gComhairle Cathrach. Pléann baill foirne ar cuireadh sainoiliúint orthu le formhór ghnó na Comhairle gan aon ghá an custaiméir a chur ar aghaidh go Roinn faoi leith.

Pléann an tIonad Seirbhísí Custaiméirí le leathmhilliún ceist ar an meán in aghaidh na bliana.

An Oifig Mótarchánach
Tá Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath freagrach as cúrsaí mótarchánach do chustaiméirí a chónaíonn i gcontae iomlán Bhaile Átha Cliath. Pléann an Oifig Mótarchánach le 53,066 ceist in aghaidh na míosa ar an meán (bunaithe ar fhigiúirí 2012).

Leabharlanna Chathair Bhaile Átha Cliath
Cuireann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath líonra 21 leabharlann bhrainse, roinnt seirbhísí saineolais agus seirbhís leabharlann taistil ar fáil chun freastal ar sheirbhísí eolais shaoránaigh Bhaile Átha Cliath. Riartar an líonra leabharlann ó cheanncheathrú na leabharlann.

"Tá sí ar cheann de sheirbhísí agus institiúidí cultúrtha lárnacha na Comhairle Cathrach, agus ar cheann de na seirbhísí is cuimsithí freisin a mheallann os cionn 3 mhilliún cuairteoir in aghaidh na bliana."
Plean Forbartha 2012-2016

Cuirtear cúnamh, tacaíocht agus oiliúint leanúnach ar fáil don fhoireann sna réimsí sin chun a chinntiú gur féidir seirbhísí Gaeilge ó bhéal a chur ar fáil don phobal nuair is gá.

Caibidil 4
Seirbhísí a Fheabhsú a Thuilleadh

4.1 Intreoir

I dteannta na seirbhísí a chuirtear ar fáil don phobal trí mheán na Gaeilge, déanfaidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, thar shaolré an dara Scéim Teanga 2015-2018, tuilleadh feabhsaithe ar a seirbhísí. Díreofar na seirbhísí feabhsaithe sin ar ghnéithe sóisialta agus cultúrtha an tsaoil i gCathair Bhaile Átha Cliath.

4.1.1 Liosta oifigiúil Shráidainmneacha Bhaile Átha Cliath

Foilseoidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath leagan nua de 'Sráidainmneacha Bhaile Átha Cliath', liosta oifigiúil Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath de shráidainmneacha chathair Bhaile Átha Cliath i nGaeilge agus i mBéarla – le heolas breise ar nós ainmneacha oifigiúla na bpáirceanna poiblí, spásanna oscailte, gnéithe geografacha agus droichead.

4.1.2 Bileog eolais - frásaí coitianta

Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag spreagadh na foirne (go neamhfhoirmiúil) chun an Ghaeilge a úsáid sa timpeallacht oibre agus taobh amuigh den obair. Foilseofar bileog phóca "Cúpla Focal" le frásaí agus focail choitianta i nGaeilge agus cuirfear ar fáil don fhoireann í.

4.1.3 Comhfhreagras ríomhphoist

Sa chás go n-úsáideann comhad sínithe clófar ainm agus seoladh Ranna agus Rannóga Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath i nGaeilge agus i mBéarla.

4.1.4 Feabhsú an tsuímh gréasáin

Cuirfear réimse tiomnaithe d'úsáideoirí na Gaeilge ar taispeáint go soiléir ar leathanach baile shuíomh idirlín Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath *agus beidh rochtain dhíreach air tríd an seoladh suíomh idirlín www.baileathacliath.ie*. Gheobhaidh na húsáideoirí rochtain ar Sheirbhísí Gaeilge trí na naisc chuig an gcóras íocaíochta dátheangach ar líne ón suíomh tiomnaithe seo. Beidh eolas ginearálta agus statach ar Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus ar a seirbhísí ar fáil anseo i nGaeilge. Bainfear sin amach laistigh de shaolré na scéime seo.

4.1.5 Feabhsú na gcóras idirghníomhach

Cuirfear dhá sheirbhís eile le córas slán íocaíochta Idirlín Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a bhíonn ar fáil 24 uair in aghaidh an lae laistigh de shaolré na scéime. Áireofar leo sin seirbhísí íocaíochta ar líne chun Ceadanna Páirceála agus Ceadúnais Madraí a Athnuachan agus cuirfear ar fáil iad go dátheangach.

4.1.6 Tairiscint réamhghníomhach seirbhísí Gaeilge

Leanfaidh an chomhairle ar aghaidh ag glacadh cur chuige réamhghníomhach i leith chur chun cinn na Gaeilge ar fud na heagraíochta agus tapóidh sí gach deis ina hidirghníomhaíochtaí laethúla le custaiméirí chun na seirbhísí a chuireann sí ar fáil trí Ghaeilge a chur chun cinn agus a phoibliú. Cuirfidh í custaiméirí ar an eolas faoin rogha atá acu plé leis an gComhairle trí mheán na Gaeilge.

Bainfear sin amach trí fhógraí a thaispeáint i limistéir fáiltithe a chuirfidh na seirbhísí Gaeilge atá ar fáil in iúl agus trína liostú go soiléir ar shuíomh idirlín na Comhairle.

4.1.7 Oibleagáidí maidir le seirbhísí Gaeilge a chur chun cinn / aird a tharraingt orthu

Cuirfidh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath Comhlíonadh Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 ar gach leibhéal de chruinnithe cainte foirne chun a chinntiú go gcuirtear na hoibleagáidí i gcuimhne don fhoireann go leanúnach agus go rialta.

4.1.8 Earcaíocht agus soghluaisteacht / próiseas socrúcháin

Déanfaidh an Roinn Acmhainní Daonna i gcomhar leis an Roinn Seirbhísí Corparáideacha iniúchadh ar shaincheist na Gaeilge agus ar ár n-oibleagáidí faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 ag féachaint leis an leibhéal foirne atá in ann gnó a dhéanamh trí Ghaeilge a mhéadú.

4.2 Oiliúint & Forbairt

Tá Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath tiomanta do chumas na foirne uile a fhorbairt. Tá na bearta luaite sna cuspóirí agus sna straitéisí de chuid Phlean Corparáideach 2015 – 2018 a chaithfear a dhéanamh lena chinntiú go leanfaidh méid na seirbhísí custaiméirí de bheith ag fás. *Mar a luaitear sa Phlean Corparáideach,.*

"*Ó tharla ceangail láidre ó thaobh teanga agus staire de a bheith ag an gcathair leis an nGaeilge déanann Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a dícheall an leibhéal is airde de sheirbhísí i nGaeilge a sholáthar dár gcustaiméirí. Cuirimid fáilte roimh Ghaeilge i gcónaí. Leanfaimid orainn de thacaíocht a thabhairt i dtaobh úsáid agus chur chun cinn na Gaeilge agus de sheirbhísí Gaeilge a fheabhsú***."**

Tá an Chomhairle Cathrach tiomanta d'eolas agus do scileanna na bhfostaithe a fheabhsú agus chun sochair na heagraíochta. Maidir leis an nGaeilge, spreagtar an fhoireann lena scileanna Gaeilge a fheabhsú trí chúrsaí oiliúna agus forbartha agus áirítear leis feasacht ar an nGaeilge mar chuid de na cúrsaí Ionduchtaithe agus Oiliúna Seirbhísí Custaiméirí.

Déanfaidh an tAonad Forbartha Gaeilge iniúchadh ar na deiseanna éagsúla oiliúna agus forbartha atá ar fáil ag féachaint le hinniúlachtaí fhoireann na Comhairle in úsáid na Gaeilge a mhéadú.

Tacaíonn an Roinn Seirbhísí Corparáideacha le soláthar na seirbhísí Gaeilge mar seo a leanas:

- Oibrithe deonacha a lorg chun seirbhísí Gaeilge a sholáthar i rannóga ábhartha ar fud na heagraíochta.
- A chinntiú go dtugtar an tacaíocht riachtanach don fhoireann a thairgeann seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge.
- Cuirfear Ranganna Feasachta Teanga ar fáil don fhoireann nuair is gá.
- Cuirfear Oiliúint Gaeilge Shaincheaptha ar fáil d'fhoireann i réimsí ina dtarlaíonn cumarsáid bhéil leis an bpobal ar bhonn duine le duine.
- Leanfar ar aghaidh ag cur ranganna Gaeilge ar fáil don fhoireann chun iad a spreagadh go gníomhach lena gcaighdeán labhartha Gaeilge a fheabhsú.

Caibidil 5
Monatóireacht, Athbhreithniú agus Foilsiú na Scéime

5.1 Monatóireacht & Athbhreithniú

Is iad na Bainisteoirí Sinsearacha den Roinn Seirbhísí Corparáideacha a athbhreithneoidh feidhmiú éifeachtach na scéime seo.

Táirgfear tuarascálacha ráithiúla rialta don Phríomhfheidhmeannach ina dtabharfar breac-chuntas ar éileamh ar an nGaeilge agus ar an úsáid seirbhísí trí Ghaeilge.

Déanfaidh an tIonad Seirbhísí Custaiméirí monatóireacht ar ghearáin maidir le Seirbhísí Gaeilge agus tuairisceofar iad leis an Aonad Forbartha Gaeilge.

Cé go ndéanann an tAonad Forbartha Gaeilge monatóireacht rialta ar chomhlíonadh Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, is iad bainisteoirí sinsearacha Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a bheidh freagrach as an scéim a chur i bhfeidhm, monatóireacht a dhéanamh uirthi agus í a athbhreithniú. Tá gach Bainisteoir Feidhmiúcháin freagrach as comhlíonadh ina roinn féin a chinntiú.

5.2 Scéim Chomhaontaithe a Fhoilsiú

Foilseofar an Scéim seo mar aon le tiomantais agus forálacha na scéime don phobal ar Shuíomh Idirlín Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, www.dublincity.ie nó
www.baileathacliath.ie

Fógrófar an scéim seo mar aon le tiomantais agus forálacha na Scéime don phobal trí na modhanna seo a leanas:

Preasráiteas
Seoladh na scéime
Scaipeadh na scéime chuig na gníomhaireachtaí cuí
Suíomh gréasáin www.baileathacliath.ie
Leabharlanna Chathair Bhaile Átha Cliath

Is é an leagan Béarla buntéacs na scéime seo.
Seolfar cóip den scéim chomhaontaithe chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.

Tá tuilleadh eolais ar fáil ó:
An tAonad Forbartha Gaeilge
An Roinn Seirbhísí Corparáideacha Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath
Urlár 3, Bloc 3
Oifigí na Cathrach
Dublin 8

Fón: 01 222 5150
gaeilge@dublincity.ie
www.baileathacliath.ie